

Орлова О.О.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,*

Ханчич В.В.,

*здобувач вищої освіти 3 курсу
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ВІЙСЬКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Україна як європейська позаблокова держава здійснює відкриту політику та прагне до встановлення дружніх відносин з усіма зацікавленими партнерами, уникаючи залежності від окремих держав чи міжнародних структур. Серед основних засад вітчизняної зовнішньої політики, яка безпосередньо направлена на інтеграцію України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в Європейському Союзі, виокремлюється такий напрямок, як військово-співробітництво, що ґрунтується на пріоритетності в набутті європейської системи колективної безпеки, партнерстві з військово-політичними блоками з питань миру та безпеки [1]. Отже, співробітництво України та Європейського Союзу у військовій сфері є не тільки одним з ключових напрямів взаємодії з цією міжнародною організацією, а в першу чергу направлене на захист та безпеку державних територій і громадян України.

Європейська інтеграція може допомогти підвищенню загального рівня обороноздатності нашої держави, військового суверенітету, зміцненню національної безпеки та безпеки громадян, адже вона застосовує метод залагодження суперечностей, що в свою чергу сприяє мирному співіснуванню з усіма сусідніми державами та ґрунтується на одному з основоположних принципів міжнародного права – принципі відмови від застосування сили чи погрози силою проти територіальної цілісності та незалежності держав, що також сприяє стабільності серед європейських країн.

Юридичні засади співпраці з Європейським Союзом на сучасному етапі закріплені Угодою про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і державами-членами, з іншої сторони, від 2 березня 2014 року [1]. Вказаний акт є базовим двостороннім міжнародним договором, який направлений на встановлення загальних принципів співпраці між сторонами.

Одне з центральних місць співпраці, яке першим регламентується в Угоді про асоціацію, посідає питання військового співробітництва між сторонами. Це свідчить про те, що сторони зацікавлені в цьому напрямі та він є принципово важливим для кожного з них. Зокрема, права та обов'язки сторін у сфері військового співробітництва викладені у розділі II Угоди про асоціацію в ст. 4-13 та доповнюється рядом окремих статей 143, 472 Угоди про асоціацію [1].

Так, основними положеннями ст. 4 Угоди про асоціацію є:

а) поглиблення політичної асоціації та зміцнення політико-безпекової конвергенції та ефективності;

б) сприяння міжнародній стабільності та безпеці на основі ефективної багатосторонності;

в) посилення співробітництва та діалогу між Сторонами з питань міжнародної безпеки та антикризового управління, зокрема з метою реагування на глобальні й регіональні виклики та основні загрози;

г) пришвидшення зорієнтованого на результат та практичного співробітництва між Сторонами для досягнення миру, безпеки й стабільності на Європейському континенті;

д) зміцнення поваги до демократичних принципів, верховенства права та доброго врядування, прав людини та основоположних свобод, у тому числі прав осіб, які належать до національних меншин, недискримінації осіб, які належать до меншин, і поваги до різноманітності, а також внесок у консолідацію внутрішніх політичних реформ;

е) розвиток діалогу та поглиблення співробітництва між Сторонами у сфері безпеки та оборони;

ж) сприяння принципам незалежності, суверенітету, територіальній цілісності й непорушності кордонів [1].

У ст. 10 Угоди про асоціацію передбачено розширення участі України у питаннях безпеки, що складає як обмін досвідом з європейськими країнами, так і спільні навчання та тренування. Також Угода передбачає розширення сфери співпраці в напрямку нерозповсюдження зброї масового знищення, незаконного обороту зброї, боротьби з тероризмом [1].

Організаційна модель військового співробітництва закріплена у ст. 5 та відображена у ст. 460-470 Угоди про асоціацію, де зазначається, що співробітництво відбувається на саміті сторін [1]. На рівні міністерства обговорення здійснюється в межах засідань Ради асоціації згідно до ст. 460 Угоди про асоціацію та на рівні зустрічей представників міністерства закордонних справ за спільною згодою.

На сьогодні велика увага приділена питанню співробітництва України із структурами Європейського Союзу у військово-політичній сфері, а саме, залученню Збройних Сил України до спільних навчань під егідою Європейського Союзу, проведенню операцій з бойовими тактичними групами Європейського Союзу, залученню військово-транспортного потенціалу України, фо-

рмуванню в Україні стійкої політики безпеки і обороноздатності високого рівня, яка буде відповідати вимогам сучасності, вирішенню проблеми утилізації непридатних боєприпасів та їх ліквідації.

Окрім Угоди про асоціацію на рівні Міністерства економічного розвитку діють інші міжвідомчі комісії у сфері безпеки та оборони, а саме українсько-польська, українсько-чеська, українсько-угорська, українсько-німецька, українсько-італійська. Також підписанні двосторонні угоди про військову співпрацю з Німеччиною, Францією, Польщею, Хорватією, Словаччиною, Італією та іншими. Все це створює підстави для додаткового розвитку та активізації можливостей оборонного потенціалу України.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що поглиблення співпраці України та Європейського Союзу у військовій сфері сприятиме не тільки реалізації пріоритетів зовнішньої політики України щодо вступу до Європейського Союзу та належному виконанню зобов'язань за Угодою про асоціацію, але й дасть змогу підвищити оперативні та бойові спроможності підрозділів Збройних Сил України для забезпечення територіальної цілісності України та врегулювання кризової ситуації на Сході України.

Використані джерела:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 21. 03. 2014. № 984_011. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення 06.12.2019 р.).

*Перепьолкін С. М.,
кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри міжнародного
права ННІ права та міжнародно-
правових відносин Університету
митної справи та фінансів*

*Саулевич А. О.,
студент ННІ права та міжнародно-
правових відносин Університету
митної справи та фінансів*

ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ У СПРАВАХ ЩОДО ПОРУШЕННЯ ПРАВА ЗАСУДЖЕНИХ НА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ

Ненадання якісної медичної допомоги засудженим в Україні є безумовно однією з найбільш важливих проблем у сфері забезпечення прав людини в Україні. Не отримуючи нормального лікування люди піддаються страждан-